

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Mostowa 1. Telefon Redakcji, Administracji i Drukarni 12-44. **Redakcja otwarta** od 11 do 16 i od 20 do 24-ej. **Administracja czynna** w dni powszednie od 9 do 20-ej, w niedziele od 12 do 13-ej. **„Dziennik Wileński”** wychodzi codziennie.

PRENUMERATA: miesięczna 4 zł., z odnośniami i przysyłką pocztową 4 gr. 50, zagranicą 8 zł.
OGŁOSZENIA: za wiersz milim. przed tekstem i w tekście (6 łamowe) 35 gr., za tekstem (10 łamowe) po 12 gr., nekrologi przed tekstem po 25 gr. Ogłoszenia cyfrowe, skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca o 25 proc. drożej. Terminy druku mogą być przez Administrację dowolnie zmieniane. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 80187.

S. P.
Z PRÓSZYŃSKICH

MARJA TOMASZEWSKA

po długich i ciężkich cierpieniach opierzona Sw. Sakramentami zmarła dn. 29 maja 1934 r. w wieku lat 44.

Wyprowadzenie zwłok z Kłakki Litewskiej do kościoła Niepokalanej Poczęcia na Soltańskich odbyło się w wtorek dn. 29 maja o godz. 7 m 30 wiecz. Nabożeństwo żałobne odbyło się dn. 30 maja o godz. 8 rano.

Ekspozycja zwłok z kościoła Niepok. Poczęcia nastąpił tegoż dnia o godz. 5 pp. na cmentarz św. Piotra i Pawła.

O tej bolesnej stracie zawiadamiamy w głębokim smutku **Mąż i dzieci**

W dniu 30 b. m. o godz. 10 rano odprawiona zostanie w kościele Sw. Michała Msza Święta za spokój duszy

S. P.

Maryj z Korwin-Milewskich Szymonowej Meyszowiczowej

Na powyższe nabożeństwo zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych

Synowie, Synowe, Córka, Wnuki i Prawnuk

Najważniejszą spółdzielczą instytucją bankową w Polsce jest

CENTRALNA KASA

SPÓŁEK ROLNICZYCH istniejąca od roku 1909 i działająca na całym obszarze Rzplitej.

C. KASA daje całkowitą pewność zwrotu wkładów i najwyższe oprocentowanie.

użytkuje wkłady z wielką korzyścią dla interesów kraju, gdyż wspiera kredytem najlichnieszą rzeszę wytwórców—drobnych rolników, a temsamem łagodzi skutki kryzysu rolniczego.

Składając swe oszczędności w Centralnej Kasie otrzymujemy nie tylko korzyść dla siebie, ale służymy także i sprawie publicznej.

OSZCZĘDZAJ W CENTRALNEJ KASIE

Wilno, Mickiewicza 28 tel. 13-65.

NOWI WICEMINISTROWIE.

WARSZAWA Pat. Pan Prezydent Rzeczypospolitej mianował w dniu dzisiejszym podsekretarza stanu w Przejdzium Rady Min. Skarbu. Jednocześnie Pan Prezydent Rzeczypospolitej mianował p. Wacława Stanisławskiego naczelnego dyrektora Banku Rolnego podsekretarzem Stanu w Min. Skarbu.

WARSZAWA Pat. Dziś o godz. 12-ej odbyło się w Min. Skarbu, objęcie urzędowania przez nowo mianowanego podsekretarza stanu p. Tadeusza Lechnickiego. Agendy urzędowe min. Lechnickiemu zdał prof. Leon Kozłowski, jako dotychczasowy kierownik danego działu.

Starcia z socjalistami w Warszawie.

WARSZAWA. (P.A.T.) We wtorek 29 bm., w godzinach wieczornych, przy ulicy Wolskiej 44 w Warszawie doszło do starcia między członkami organizacji narodo-radykalnej a PPS-CKW. Przybyły oddział policji zlikwidował zajście, zatrzymując około 50 uczestników bójki. Ze strony PPS-CKW jest 3 poturbowanych.

Polska i Litwa.

RYGA. (Pat.) Z Kowna donoszą: „ABC” ogłasza artykuł poświęcony sytuacji w północno-wschodniej Europie. Pismo litewskie zwraca uwagę, że w przedłużeniu stanu nieporozumienia litewsko-polskiego są zainteresowane zarówno Niemcy, jak i Łotwa, — oba te państwa bowiem odgrywają rolę pośredników przy wymianie handlowej polsko-litewskiej. „ABC” zwraca również uwagę na przyjaźń łotewsko-niemiecką i wpływy niemieckie w Łotwie i wypowiada przypuszczenie, że „Polska, której polityka ostatnimi czasy odznacza się elastycznością i inicjatywą nie zawaha się zapewne w odpowiedniej chwili zerwać nie-naturalny związek przyjaźni. Decyzję tę przysięszyć może zawarcie przymierza francusko-rosyjskiego.”

WSZĘDZIE, BYLE NIE W POLSCIE.

RYGA. (Pat.) Z Kowna donoszą: Zarząd kolei litewskich ogłosił w pismach angielskich przetarg na dostawę 50 tys. tonn węgla dla kolejnictwa litewskiego.

Woldemaras ciągle w nietasce.

RYGA. (Pat.) Z Kowna donoszą: Rada wydziału filozoficznego uniwersytetu kowieńskiego rozpatrzyła podanie prof. Woldemarasa o przyjęcie go do grona profesorów wydziału i ofiarowanie katedry historii. Podanie zostało odrzucone wszystkimi głosami przeciwko jednemu.

HITLEROWCY W KŁAJPEDZIE.

RYGA. (Pat.) Z Kowna donoszą: „Siekmiadziń” podaje, że w tych dniach wykryto w Kłajpedzie nową tajną organizację hitlerowców pod nazwą „Schwere Grupe”. Organizację tę utworzono po zawieszeniu przez władze poprzednich organizacji narodo-socjalistycznych.

Szkolnictwo polskie w Łotwie zagrożone

(telefonem od własnego korespondenta.)

BYNEBURG. 29.V. Przewrót polityczny dokonany w dniu 15 maja r. b. w Łotwie wywołuje poważne zaniepokojenie w społeczeństwie polskim. Ostrze jego w b. Infantach Polskich, jak się zdaje, skierowane zostanie przeciwko mniejszości polskiej. Hasło nowego rządu Ulmanisa „Łotwa dla Łotyszów” godzi we wszystkie mniejszości narodowe, w ich zagwarantowane konstytucyjnie prawa, a zwłaszcza w ich autonomię kulturalną. Rząd Ulmanisa postanowił znieść dotychczasowe wydziały szkolne mniejszościowe przy ministerstwie oświaty i agendy ich wcielić do wydziałów ogólnych. Wydziałami tymi zawiadywać będzie wice-minister oświaty, b. dyrektor gimnazjum białoruskiego Czumak. Powierzenie tej ważnej funkcji białorusinowi z Dyneburga budzi szczególne zaniepokojenie o szkolnictwo polskie, którego był Czumak w Dyneburgu wrogiem. Losy szkolnictwa polskiego są więc zagrożone. Rozwiązanie Zjednoczenia Narodowego Polskiego i zamknięcie „Głosu Polskiego” zadaje cios poważny mniejszości polskiej w Łotwie.

Wyrazy lojalności zgłoszone przez b. posta Wierzbickiego na ręce Ulmanisa w imieniu społeczeństwa polskiego, jak się daje, nie zapobiegą nowej fali prześladowań.

RYGA. (P.A.T.) Wiceminister oświaty ks. Czumak oświadczył przedstawicielowi „Siedzi” i dystryktowi „Głosu Polskiego”, że prawdopodobnie obejmie zarząd szkół mniejszościowych. Ks. Czumak jest znany działaczem na terenie Łatgalii i dyrektorem gimnazjum białoruskiego w Dynaburgu.

REPRESJE POLITYCZNE W ŁOTWIE.

RYGA (Pat.) Według wiadomości dochodzących z różnych stron kraju — władze policyjne dokonywają w dalszym ciągu rewizji i aresztów w środowiskach politycznych i organizacyjnych lewicowych. W ostatnich dniach dokonano również aresztowań wśród sfer nauczycielskich. Według doniesień prasy aresztowano ostatnio 5 nauczycieli miejskich szkół powszechnych w Lipawie, którzy wykładali w szkołach mniejszościowych rosyjskiej i żydowskiej. Władze szkolne aresztowanych nauczycieli zwolniły z posad.

Katedra literatur słowiańskich w Rydze.

RYGA. (Pat.) Opuszcza Rygę po 4-letnim pobycie prof. Julian Krzyżanowski, który na uniwersytecie ryskim zajmował katedrę literatur słowiańskich. Na zwolnioną katedrę władze uniwersyteckie, na wniosek prof. Krzyżanowskiego, zaprosiły docenta uniwersytetu poznańskiego Stanisława Kolbuszewskiego. Prof. Krzyżanowski cieszył się w Rydze wielką popularnością, zarówno w kołach uniwersyteckich jak i wśród miejscowej polonji. W uznaniu zasług na polu naukowym prof. Krzyżanowskiego odznaczono orderem łotewskim „trzech gwiazd”.

Konferencja rozbrojeniowa.

Przemówienie delegatów Ameryki i Rosji.

GENEWA (Pat.) Sesja komisji głównej konfe. encji rozbrojeniowej rozpoczęła się dziś popołudniu przy udziale 15-tu ministrów spraw zagranicznych i przy szczelnie zapelnionych ławach prasowych i dla publiczności.

Otwierając posiedzenie, przewodniczący Henderson w dłuższym oświadczeniu przedstawił główne etapy konferencji i przypomniał powzięte już przez nią decyzje.

Zdaniem Hendersona w obecnej chwili należy zwrócić uwagę na następujące punkty, że

- 1) układ w sprawie zbrojeń powietrznych i lotowych jest możliwy tylko wtedy, jeżeli problem bezpieczeństwa zostanie rozwiązany. Problem ten leży u podstaw całej sprawy rozbrojenia;
- 2) niebezpieczeństwo wyścigów zbrojeń powietrznych może być zagrożone tylko przez układ międzynarodowy;
- 3) konieczne jest zawarcie układu o międzynarodowej kontroli fabrykacji i handlu broni.

Specjalny nacisk mówca położył na problem bezpieczeństwa, podkreślając, że konferencja musi zorganizować międzynarodową akcję przeciwko ewentualnemu napastnikowi.

W dyskusji pierwszy przemówił delegat Stanów Zjedn. Norman Davis. Przedstawił on poglądy swego rządu na obecną sytuację i oświadczył, że Stany Zjedn. gotowe są rokować nad powszechnym paktem nieagresji w połączeniu z ogólną konwencją rozbrojeniową i naradzać się z innymi narodami nad problemami międzynarodowymi, wynikającymi z traktatów, których są sygnatarzami, natomiast Stany Zjednoczone nie chcą uczestniczyć w europejskich rokowaniach politycznych i nie przystąpią do żadnych układów, które zmuszałby je do użycia sił zbrojnych dla załatwienia jakiegokolwiek sporu.

Z kolei zabrał głos komisarz Litwinow. Na wstępie stwierdził niemożność rozwiązania zagadnienia rozbrojeniowego i przypomniał szczegółowo doktrynę, wedle której tylko całkowite rozbrojenie może zapewnić pokój.

Z przemówienia Litwinowa na uwagę zasługuje ustep, poświęcony Lidze Narodów, która, jego zdaniem, ma wiele zadań wielkich i małych i została stworzona, gdy niebezpieczeństwo wojny wydawało się odległe.

Więc trzeba stworzyć organ specjalny, poświęcony zapobieganiu i zmniejszeniu niebezpieczeństw wojny. Z drugiej strony Liga Narodów jest zbyt związana swoim paktem i odwołanie się do niej jest zbyt ściśle reglamentowane, podczas gdy konferencja mogłaby być swobodniejsza w swoich ruchach.

Kończąc, Litwinow oświadczył, że nie bez dumy mogą Sowiety spoglądać na to, co z ich inicjatywą zostało dokonane w Europie wschodniej. Urzeczywistniając pakty, określające napastnika i pakty nieagresji i przedłużający ich ważność, rząd sowiecki, mówił Litwinow, wzmocnił wzajemne zaufanie, które panuje w jego stosunkach z ogromną większością jego sąsiadów.

Rząd sowiecki gotów współdziałać z konferencją w jej rozległych

Rosja i Francja.

MOSKWA (Pat.) Artykuł wstępny „Izwiestija”, komentując mowę wstępną min. Bartheta, zaznacza, że nastąpiło to w wyniku rozumowania roli Związku Sowieckiego jako czynnika pokoju przez coraz szersze sery społeczeństwa francuskiego.

„Izwiestija”, przypisując inicjatywę zbliżenia osobie Herriota, stwierdza, że obecnie tendencja ta znalazła posłuch w innych odłamach prasy francuskiej. Przeciwnicy zaś tego zbliżenia, podporządkowują sprawę pokoju swoim przesądom, nie umieją dziś jawnie podnosić głosu przeciwko współpracy Z.S.S.R. z Francją nad stworzeniem tacy przeciwko krwawej wojnie.

W zakończeniu „Izwiestija” wyrażają pozytywny stosunek w sprawie wstąpienia Sowietów do Ligi Narodów, pisząc: „Im silniejszy Związek Sowiecki, tem więcej wiemy czynić celem skoordynowania swoich sił ze wszystkimi państwami gotowych do podjęcia wspólnej walki.”

St. Zjednoczone zwiększają armję.

WASZYNGTON. (P.A.T.) Sekretarz wojny Dern zatwierdził projekt ustawy, domagającej się podwyższenia stanu liczebności armji amerykańskiej z 130.000 do 179.000 Dern

ZAPOWIĘDŹ WIELKIEGO STRAJKU W U. S. A.

NOWY JORK. (Pat.) Przywódcy robotników przemysłu tkackiego zapowiadają że 300 tys. robotników rozpocznie strajk w sprawie wprowadzenia w życie z dniem 4-go czerwca zapowiedzianego przez Johnona ograniczenia godz. pracy. Strajk ma trwać 14 tygodni.

TOLEDO Pat. (Stan Ochle) Rokowania ze strajkującymi robotnikami przemysłu autobusowego zakończyły się po 24 godz. niepowodzenia. Według przeprowadzonej ankiety z ogólnej liczby 103 związków zawodowych 68 wypowiedziało się na rzecz strajku generalnego.

Sprawa długów wojennych.

LONDYN. (P.A.T.) Sprawa długów wojennych wysuwa się na pierwszy plan działalności rządu brytyjskiego w bieżącym tygodniu. Dziś spodziewane jest odczytanie Prezydenta Roosevelta do Kongresu w sprawie długów. W orędziu Prezydent zajmie stanowisko zarówno względem tych co odmówili płatności, jak i względem tych co placą tylko symboliczne awanse. Na jutro wyznaczone jest posiedzenie gabinetu angielskiego, na którym Rząd Brytyjski zajmie definitywne stanowisko w sprawie płatności. Przeważa opinia, że w razie określenia prezydenta Roosevelta symbolicznych awansów za równie niewypłacalność, Wielka Brytania odmówi płatności. Pełna suma raty 1-go czerwca wynosi 75.300 dolarów.

Wiadomości telegraficzne.

KRAJOWE.

Dnia 30 bm. wyruszył z Warszawy w pierwszej partii 2 uczestników naukowo-alpinistycznej wyprawy polarnej na Spitzbergen — kpt. Antoni Zawadzki z wojskowego instytutu geograficznego oraz Stanisław Siedlecki. Uczestnicy wyprawy jadą przez Berlin do Tromsø, gdzie zakontraktują statek.

Dziś w gmachu sejmu odbyło się doroczne walne zgromadzenie klubu sprawodawców parlamentarnej. Po przyjęciu sprawozdania zarządu oraz sprawozdania kasowego, na wniosek komisji rewizyjnej udzielono ustępującemu zarządowi absolutorium, poczem dokonano wyboru nowych władz. Na prezeskę i skarbniczkę wybrano Zofję Osbergerową a na sekretarza Stefana Michalskiego.

ZAGRANICZNE.

Bank brazylijski wprowadził notowania złote. Oficjalny kurs wynosił za 100 zł. 222 milreisów.

Samolot „Arc en ciel”, pilotowany przez lotnika Mermosa, przybył z Natalu do Rio de Janeiro o godz. 11,15 rano. Samolot ten wystartował z Tuluz ubiegłej niedzieli o godz. 5,06.

Moratorium dla Niemiec.

BERLIN (Pat.) Konferencja transzterowa zakończona została dziś wieczorem przyjęciem uchwały przez większość delegatów zagranicznych, zalecającej przyznanie Niemcom moratorium, które objąć ma wszystkie płatności z tytułu obsługi kapitałów i procentów długów zagranicznych, przypadających między 30. VI rb. a 30. VI 35 r. Obsługa pożyczek Dawesa i Younga nie została objęta tem moratorium.

Delegaci zagraniczni zwrócili się do swoich rządów z zaleceniem, aby przeprowadzili uregulowanie tych pożyczek uprzywilejowanych na podobnej podstawie, jak to nastąpiło w stosunku do pożyczek prywatnych.

Wierzyciele zagraniczni otrzymać mają bony amortyzacyjne, platne w 6 miesięcy po wydaniu. Bony te zastąpić mają skrypty i zagwarantowane mają być przez rząd Rzeszy.

Delegaci Szwajcarii i Holandji zastrzegli sobie aprobatę na później.

Specjalny delegat Niemiec.

GENEWA. (P.A.T.) Do Genewy przybył specjalny delegat Niemiec do rokowań w sprawie bezpieczeństwa w Zagłębiu Saary baron von Lesner, który w r. 1919 był pierwszym przewodniczącym delegacji niemieckiej na konferencję pokoju

Litwinizacja okręgu Kłajpedy.

BERLIN pat. Z Kowna donoszą, że w całym obszarze Kłajpedy przeprowadzana jest od 2 dni rewizja we wszystkich księgiarniach oraz bibliotekach, celem usunięcia z nich książek i broszur wypowiedzanych się za oderwaniem Kłajpedy od Litwy.

Niemieckie biuro informacyjne powyższą wiadomość opatruje uwagą, że to nowe zarządzenie rządu litewskiego nie stanowi niespodzianki. Jest ono dalszym krokiem litwinizacji obszaru kłajpedzkiego.

Komunikat Sekcji Młodych Stronnictwa Narodowego

Zbiórka Młodych Stronnictwa Narodowego we czwartek o godz. 9 rano w lokalu Stronnictwa (Orzeszkowej 11) w celu wzięcia udziału w procesji Bożego Ciała. Stawianictwo wszystkich drużyn obowiązkowe.

WYMOWA niedzielnych wyborów

Ubiegłej niedzieli odbyły się w miastach 14 województw, w ogólnej ilości 304 wybo... do rad miejskich.

Wynik wyborów niedzielnych posiada swobodną wymowę. Aby jednak należycie ten wynik ocenić, trzeba sobie wyobrazić warunki, w których wybory się odbywały.

Warunki te są dla grup stojących do wyborów — nierówne. Z jednej strony staje do wyborów obóz zwany sanacyjnym.

Obóz sanacyjny poza wyżej wymienionymi czynnikami rozporządza także różnymi środkami nacisku na poszczególne grupy obywateli, oraz potrafi rozciągać ponętne perspektywy kariery dla ludzi, którzy oddadzą się na usługi sanacji.

Z drugiej strony do wyborów stają różne ugrupowania opozycyjne, niejednokrotnie wżajem się zwalczające. Wśród tych grup opozycyjnych pierwsze miejsce zajmują Stronnictwo Narodowe.

Do tych okoliczności dodamy trudności, wynikające z przepisów nowej ustawy samorządowej, oraz regulaminu wyborczego.

Jasnym się więc staje, że w mniejszych ośrodkach miejskich zgłoszenie opozycyjnej listy narodowej jest prawie zupełnie wykluczone.

Realizując hasło mobilizacji młodego pokolenia Polski dla służby na morzu i dla morza Główny Komitet Wykonawczy „Święta Morza” organizuje w dniu 1 lipca w Gdyni Powszechny Zlot Młodzieży z całej Polski.

W niedzielę odbył się w Wilnie archidiecezjalny kongres Pobożnego Stowarzyszenia dla Misji wewnętrznych. W kongresie brało udział około 100 delegatów i delegatki z terenów całej archidiecezji.

Bezpośrednio po tym w lokalu przy ul. Metropolitalnej 1 odbyło się zebranie plenarne kongresu w obecności J. E. ks. Arcybiskupa Romualda Jastrzykowskiego, J. E. ks. Biskupa Michałkiewicza, licznie niż na nabożeństwie zebranych delegatów i gości zaproszonych.

Przemówił następnie Arcypasterz, który wyraził radość z powodu uistnienia i rozwijania działalności tak pożytecznej organizacji, życzył kierownictwu i członkom pomysłowości w dalszej pracy.

Całokształt działalności stowarzyszenia w latach ubiegłych omówił w szczegółowym referacie ks. J. Marcinowski, sekretarz generalny stowarzyszenia.

Wybory do rad miejskich mają — jak stale to twierdziliśmy — duże znaczenie polityczne. Wyniki wyborów niedzielnych są w tym względzie bardzo wymowne.

Uroczystości Bożego Ciała

W czwartek, jako w święto Bożego Ciała, ulicami miasta przebiega tradycyjna procesja.

Zarówno nabożeństwo, jak i procesję odprawi J. E. ks. Arcybiskup Metropolita Romuald Jastrzykowski. Msza św. w kościele św. Kazimierza rozpocznie się o godz. 10 rano.

Porządek procesji.

1) Szkoły: powszechnie, średnie żeńskie, średnie męskie. 2) Związki i Stowarzyszenia zawodowe i sportowe. 3) Młodzież akademicka. 4) Stowarzyszenia ideowe, filantropijne i religijne.

Formowanie się procesji rozpoczyna się o godz. 9 m. 45. Wierni uczestniczący w procesji grupami, winni o godz. 9 m. 45 ustawić się w miejscach następujących:

Przygotowania do «Święta Morza».

Jak świadczą nadchodzące do Głównego Komitetu Wykonawczego „Święta Morza” wiadomości, całą Polskę pokrywa już sieć Komitetów miejscowych: wojewódzkich i powiatowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządziło zarezerwowanie na stałe dla Ligi Morskiej i Kolonialnej dni 29 i 30 czerwca oraz 1 lipca na urządzanie dorocznego obchodu „Święta Morza”.

W Zlocie ma wziąć udział 50 tys. uczestników, reprezentujących wszystkie organizacje młodzieżowe: wiejskiej, robotniczej, szkolnej, akademickiej, Hułce P. W., stowarzyszenia sportowe itd.

II KONGRES ARCHIDIECEZJALNY MISJI WEWNĘTRZNYCH.

W niedzielę odbył się w Wilnie archidiecezjalny kongres Pobożnego Stowarzyszenia dla Misji wewnętrznych. W kongresie brało udział około 100 delegatów i delegatki z terenów całej archidiecezji.

Bezpośrednio po tym w lokalu przy ul. Metropolitalnej 1 odbyło się zebranie plenarne kongresu w obecności J. E. ks. Arcybiskupa Romualda Jastrzykowskiego, J. E. ks. Biskupa Michałkiewicza, licznie niż na nabożeństwie zebranych delegatów i gości zaproszonych.

Przemówił następnie Arcypasterz, który wyraził radość z powodu uistnienia i rozwijania działalności tak pożytecznej organizacji, życzył kierownictwu i członkom pomysłowości w dalszej pracy.

Całokształt działalności stowarzyszenia w latach ubiegłych omówił w szczegółowym referacie ks. J. Marcinowski, sekretarz generalny stowarzyszenia.

Stowarzyszenie to powstało w roku 1926, stawiając sobie za cel walkę z wszelkiego rodzaju podkopami pod religię katolicką, czynionymi z jednej strony przez masonerię i różne sekty, z drugiej zaś — przez bolszewizm.

WEZWANIA DO UDZIAŁU W UROCZYSTOŚCI.

Zbiórka Pań Miłosierdzia św. Wincenciego a Paulo w dniu Bożego Ciała na placu przy kościele św. Kazimierza o godz. 10 rano.

Zarząd Katolickiego Zw. Polek wzywa wszystkich swych członków do wzięcia udziału w sztandarze w procesji Bożego Ciała i o stawienie się punktualnie o godz. 9 rano w czwartek, 31 bm. przy ul. Metropolitalnej 1.

Sodalność Marjańska są proszone o jaknajliczniejszą wzięcie udziału w procesji Bożego Ciała dn. 30. V. Zbiórka w Domu Sodalijnym (ul. Królewska 5) o godz. 9 m. 30 rano.

Porozumienie Akad. Kat. Stow. U. S. B. wzywa swych członków do wzięcia udziału w procesji Bożego Ciała. Zbiórka w lokalu ogniska S. M. A-czek U. S. B. przy ul. Uniwersyteckiej 9—9 o godz. 9 m. 30.

Zarząd Stow. Kupców i Przemysłowców Chrześc. prosi wszystkich członków Stowarzyszenia o wzięcie udziału w procesji Bożego Ciała pod sztandarem Stowarzyszenia. Miejsce zbiórki lokal Stowarzyszenia (Bakszta 11), skąd zebrani udadzą się ze sztandarem na wyznaczone miejsce w procesji.

Związek Cechów wzywa wszystkie Cechy, oraz rzemieślników niezrzeszonych do jaknajliczniejszego stawienia się w punkt zbiorny — Niemiecka 25 we czwartek o godz. 9 rano w celu wzięcia udziału w uroczystej procesji Bożego Ciała.

Zjednoczenie Kolejców Polskich wzywa swych członków do stawienia się we czwartek, 31 bm. o godz. 9 rano do lokalu Zarządu Okręgowego ZKP, Wiwuńskiego 4—3 dla udziału w procesji Bożego Ciała.

Członkowie Zw. Emerytów Państwowych proszeni są o wzięcie udziału w procesji Bożego Ciała dn. 31 bm. Zbiórka ul. Arsenalska.

Zarząd Zw. Niższych Funkcjonariuszy Państw. wzywa wszystkich swych członków do wzięcia udziału w procesji Bożego Ciała. Zbiórka w lokalu Związku, Bakszta 1, o godz. 8 m. 30 rano.

Zarząd Zw. Tow. Śpiewaczych i Muzycznych wzywa wszystkie chóry związkowe do wzięcia jaknajliczniejszego udziału w uroczystej procesji Bożego Ciała w czwartek, 31 bm. Zbiórka przy kościele św. Kazimierza w czwartek o godz. 9 1/2 rano.

Głosy czytelników.

Przed procesją Bożego Ciała Od mieszkańców Antokola otrzymujemy notatkę następującą.

W okresie wiosennym corocznie mieszkańcy Antokola są świadkami masowej przeprowadzki ludności żydowskiej na letniska podmiejskie w Pospieszce, Wołokumpij itd.

Mieszkańcy Antokola oczekują z niepokojem uroczystości Bożego Ciała. Istnieje poważna obawa, że nastrój świąteczny tego wyjątkowo dnia zostanie zakłócony przez te niewłaściwe w dniu takim przeprowadzki.

Od 11-tu lat istniejąca szkoła „ZRÓDŁO PRACY” z trzyletnim kursem krajeznictwa, bielizniarstwa, haftu i trykotarstwa, Trocka 19/2, przyjmuje zapisy nowo-wstępujących uczennic do Bursy i do Szkoły u Kursa wieczorowej dla dorosłych — codziennie od godz. 9 — 1.

Zarząd Rady Centralnej Tow. Pań Miłosierdzia św. Wincenciego a Paulo. Dodatek numer, jak się okazało — wróba nie była płonna.

Wszystkie trzy panie zamierzają nabyć dla siebie domki z ogródkiem. Pani Kozłowska obiecuje sobie wykształcić swego syna siedemnastoletniego na malarza, gdyż wykazuje or szereg uzdolnień w tym kierunku.

Wszystkie trzy panie zamierzają nabyć dla siebie domki z ogródkiem. Pani Kozłowska obiecuje sobie wykształcić swego syna siedemnastoletniego na malarza, gdyż wykazuje or szereg uzdolnień w tym kierunku.

Wszystkie trzy panie zamierzają nabyć dla siebie domki z ogródkiem. Pani Kozłowska obiecuje sobie wykształcić swego syna siedemnastoletniego na malarza, gdyż wykazuje or szereg uzdolnień w tym kierunku.

Wszystkie trzy panie zamierzają nabyć dla siebie domki z ogródkiem. Pani Kozłowska obiecuje sobie wykształcić swego syna siedemnastoletniego na malarza, gdyż wykazuje or szereg uzdolnień w tym kierunku.

Wszystkie trzy panie zamierzają nabyć dla siebie domki z ogródkiem. Pani Kozłowska obiecuje sobie wykształcić swego syna siedemnastoletniego na malarza, gdyż wykazuje or szereg uzdolnień w tym kierunku.

Wszystkie trzy panie zamierzają nabyć dla siebie domki z ogródkiem. Pani Kozłowska obiecuje sobie wykształcić swego syna siedemnastoletniego na malarza, gdyż wykazuje or szereg uzdolnień w tym kierunku.

Przed wyborami do Rady Miejskiej

Sprawdzajcie spisy wyborców!

Od niedzieli w lokalach okręgowych i obwodowych komisji wyborczych wyłożone są do godziny 16-ej do godziny 21-ej spisy wyborców do Rady Miejskiej celem przejrzenia.

Każdy wyborca winien w ciągu tygodnia t. zn. do dn. 2 czerwca sprawdzić, czy został zamieszczony w spisie wyborców i czy jego imię i nazwisko wpisane jest właściwie, t. zn. bez omyłek.

Sprawdzać można nie tylko wpisanie samego siebie, ale również krewnych znajomych i wogóle innych osób.

O ile czyjeś nazwisko jest w spisach pominięte, należy przedłożyć w Komisji Obwodowej lub Okręgowej dowód, gdzie się istotnie i od jakiego czasu zamieszkuje i zażądać wpisania na listę wyborców.

O ile imię lub nazwisko wyborcy jest wpisane omyłkowo należy w biurze Komisji zażądać sprostowania i w tym celu trzeba przedłożyć dowód osobisty.

Nie zaniedbajcie sprawdzić spisu wyborców! Osoby, niezamieszczone w spisie wyborców, nie będą miały prawa głosu! WSZYSCY NA FRONT WYBORCZY! PIERWSZE LISTY.

Do komisji okręgowych wpłynęły już pierwsze listy. Numer pierwszy uzyskały wszystkie listy sanacyjne.

W okręgu III-im została zgłoszona lista żydowskiego Związku Inwalidów Wojennych, która otrzymała numer drugi.

W okręgach IV-ym i VI-ym jakiś zartowniś złożył listy pod nazwą „Narodowej listy naprawy gospodarczej Wilna”.

Na czele jednej z tych list figuruje nazwisko red. Piotra Kownackiego, zaś na drugiej mec. Tadeusza Kiernowskiego.

Rzeczy oczywista, iż jest to jakiś „kawał”, gdyż obaj ci panowie na żadnych „dzikich” listach kandydować nie będą.

Widocznie komus chodzi o wprowadzenie zamieszania i wprowadzenie w błąd wyborców. Spodziewać się należy unieważnienia obu tych list, gdyż nie zostały one poparte deklaracjami wystawionymi kandydatów oraz nie zawierają dostatecznej ilości podpisów.

Ponadto w okręgu IV-ym wpłynęła lista komunistyczna pod nazwą „Frontu Robotniczego. Lista ta otrzymała Nr. 3.

W Radomiu gdzie unieważniono listy narodowe, połowa mających prawo do głosowania nie poszła do urn. Przewidywać, że wybory w tem mieście będą unieważnione.

W Częstochowie na 48 mandatów listy narodowe zdobyły 11 i to mimo unieważnienia list w 4 najbardziej narodowych okręgach, gdzie, mimo unieważnienia, składano na nie głosy i gdzie stosunek tych głosów był nprz. w okręgu 10: 1.150 narodowych na 900 sanacyjnych i żydowskich, w okr. 11 — 900 narodowych na 400 sanacyjnych i żydowskich.

Gdyby w tych okręgach były ważne listy narodowe, połowa zgóra mandatów w Częstochowie przypadłaby obozowi narodowemu.

W Pruszkowie narodowcy zdobyli 12 mandatów, mimo, że w jednym z okręgów unieważniono listę narodową, wobec czego 4 mandaty wzięła tam lista sanacyjna.

W Żyrardowie na 10 okręgów w 9 unieważniono listy narodowe. W Sosnowcu, Czeladzi, Będzinie listy narodowe unieważniono.

Z pobieżnego przeglądu przebiegu wyborów i ich wyników daje się wyciągnąć wnioski, że gdyby nie było metody unieważnień list, wybory przyniosłyby w wielu miastach przewagę obozowi narodowemu, który objął szerokie warstwy ludności fizycznie pracującej.

Z ostatniej chwili. Groźny pożar na Antokolu. Dziś o godz. 2 m. 15 nad ranem straż pożarną zaalarmowano o szeregowym pożarze posesji Nr. 135 przy ul. Antokolskiej.

Na miejsce wypadku wyruszył niebawem oddział straży w pełnym składzie.

W chwili, gdy to piszemy, płomienie przedostały się ze strychu na dach, zagrażając poważnie sąsiednim budynkom, a zwłaszcza pobliskiemu tartakowi.

Harakiri będzie surowo karane. Rząd japoński ostatnio wydał rozporządzenie, na mocy którego wszelkie próby obywateli Nipponu skrócenia sobie życia zapomocą harakiri będą karane długoletnim więzieniem.

Harakiri uznane zostało za przestępstwo i odtąd nie będą go usprawiedliwiał żadne pobudki ideowej natury.

Surowe karze podlegać będzie również wszelkie nakłanianie do tego rodzaju dobrowolnej śmierci. Przyczyną, która skłoniła rząd do wydania tego rozporządzenia, była wielka liczba samobójstw i usiłowań popełnienia samobójstw w ciągu ostatnich miesięcy.

Sensacja francuskiej publicystki.

PARYŻ (Pat). Publicystka Tallipou podaje w „L'Oeuvre” różne wiadomości, kursujące w Genewie na temat sytuacji wewnątrz-politycznej Niemiec.

Hitler jest na rozdrożu, namyśla się, czy przyłączyć się do oddziałów szturmowych, czy do Reichswehry, obrońcy konserwatywny, szczególnie wielkich obszarników.

Wojna w Arabii. Sarala, Sandiego i Sohweira. Wszystkie oddziały Jemanu zgrupowane są dookoła Sanaa.

KRONIKA.

JAKA DZIS BĘDZIE POGODA?
Zachmurzenie zmienne, miewające na południu i wschodzie. Możliwe jeszcze zanikające przelotne deszcze. Dalsze lekkie ocieplenie. Najpierw umiarkowane, potem słabe wiatry północno-zachodnie i północne.

DYZURY APTEK.

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki:
Jundzilla P. — ul. Mickiewicza Nr. 33 (tel. 10-98); Mańkowińska — ul. Pilsudskiego Nr. 30 (tel. 18-83); Narbutta — ul. S-to Józefa; Sokolowskiego — ul. Tyzenhauzowska Nr. 1; Szyrwina i Turgiela — ul. Niemiecka Nr. 15 (tel. 9-22); oraz Ryzek.

SPRAWY PRASOWE.

— **Konfiskata.** W dniu wczorajszym „Dziennik Wileński” i „Głos Wileński” uległy konfiskacie za umieszczenie komunikatu Centrali Chrześcijańskich Zw. Zawodowych, wzywającego swych członków do podpisywania list wyborczych. Po konfiskacie wydaliśmy nakład Urzędu.

Z MIASTA.

— „Tydzień Dziecka”. Dnia 30 maja r.b., t. j. w środę, odbędzie się loteria fantowa. Wielka ilość różnorodnych i pięknych fantów zapewne będzie dla kupujących zachętą. Fanty można oglądać w ogrodzie Sztalla przy ul. Mickiewicza. Również tegoż dnia w 8 punktach zbornych zorganizowane będą zabawy dla kilku tysięcy dzieci w wieku przedszkolnym. Wszystkie dzieci otrzymają poczęstunek. Należy zaznaczyć, że pp. Cukiernicy ofiarowali pewną ilość pierników, cukierków i suchych ciastek.

— **Lustracja ubezpieczalni społecznej.** W tych dniach w Ubezpieczalni Społecznej w Wilnie bawiła specjalna komisja lustracyjna z Warszawy. Komisja zlustrowała gospodarkę Ubezpieczalni, przyczem zaopiniowała się za stanem finansowym tej instytucji. Jak się dowiadujemy lustracja wypadła pomyślnie.

— **Zniżka składek ubezpieczonych za służbę domową.** Ostatnio zostały obniżone składki ubezpieczeniowe za służących. Zmniejszenie Ubezpieczalni pobierała ona służące z 607, zaś już za miesiąc do 510. Składka żniżona będzie obowiązywać nadal.

— **Wraca ciepło.** Według informacji Państwowego Instytutu Meteorologicznego zimna ostatnio spowodowane były na tyłem wielkich mas powietrza polarnego. Oziębiecie było tak znaczne, że np. w ciągu ub. nocy masy powietrza polarnego i ich promieniowanie spowodowały szczególnie w dzielnicach wschodnich i w górach przymrozki. Zanotowano więc — 4° w Tatrach, — 2° na Wileńszczyźnie wschodniej. Obecnie jednak, zimno zaczyna oddalać się ku wschodowi. Mimo, że rano padał w Poznaniu deszcz ze śniegiem, w górach wprost krupy śnieżne, a w ciągu doby ubiegłej przyszyły nawet na nizinach, szczególnie we wschodnich stronach kraju — już obecnie zaczynają napływać masy powietrza polarnego mroźnego, będzie więc nieco cieplej.

— **Pojęcie autobusowe z Kolonii magistrackiej.** Od dnia 1 czerwca r.b. wozy linii Nr. 3 dojeżdżać będą do kolonii magistrackiej według następującego rozkładu jazdy:

W dni powszednie: Odjazd z Cerkwi godz.: 6.15, 15.21, 20.27. Z Placu Katedralnego godz.: 7.01, 15.31, 16.19, 19.31, 20.14. Z Kolonii magistrackiej godz.: 7.27, 15.47, 16.45, 19.54, 20.40.

W dni świąteczne: Odjazd z Cerkwi: godz. 10, 15, 18.56. Z Placu Katedralnego: godz. 10.10, 11, 15.10, 16, 19.06, 19.56. Z Kolonii magistrackiej: godz. 10.36, 11.25, 15.36, 16.25, 19.32 i godz. 20.21.

SPRAWY MIEJSKIE.

— **770 tysięcy rocznie na roboty miejskie.** Zarząd miasta uchwalił roczny budżet w wysokości 770 tys. przeznaczony na roboty inwestycyjne w Wilnie.

— **Remont Ratusza.** Gmach Ratusza skutkiem ostatnich deszczów począł przeciekać, przyczem tynek gmachu zaczął osypywać się. W związku z tem komisja miejska przeprowadziła lustrację techniczną i uznała konieczność remontu gmachu Ratusza. Remont Ratusza rozpocznie się w pierwszych dniach czerwca r. b. Wokół Ratusza zarząd miasta projektuje jezdnię złożyć klinkierem. Na cel ten użytkożano już sumę w wysokości 40 tys. złotych od Towarzystwa Miejskich Komunikacji.

— **Waty ochronne nad Wilją.** Celem uregulowania Wilji oraz zwiększenia koryta rzeki Urząd Wojewódzki przeprowadza prace przy wzbudzeniu pali do dna rzeki przy brzegach, zaś zarząd miasta buduje waty ochronne od Kanonicznej do Suchoj i od Mostu Zielonego do Tartaków. Przy walach ochronnych zostaną urządzony bulwar i deptaki dla spacerowiczów. Również projektowane jest urządzenie dolnej jezdni dla powozów między więzieniem wojskowym, a ul. Kanoniczną.

— **Zaledwie 700 mtr. uregulowanych brzegów na przestrzeni 50 km.** Na przestrzeni 50 km brzegów rzeki Wilji i Wilenki w obrębie miasta uregulowanych jest za ledwie 700 mtr. Wobec niebezpieczeństwa w czasie wiosennej powodzi grożącej brzegom zarząd miasta w porozumieniu z urzędem wojewódzkim przystąpił do uregulowania brzegów. W b. r. ma być uregulowany brzeg na przestrzeni 2 ch km, zaś w roku przyszłym do 3 ch km. W pozostałych latach mają być uregulowane brzegi aż do Wołokumpi t. j. na przestrzeni 4 km.

— **Regulacja ul. Zakretowej.** Na skutek licznych podań mieszkańców zarząd miasta zdecydował się uregulować ul. Zakretową. Rozpoczęły się już roboty na przestrzeni od Uniwersyteckiego, aż po cmentarz wojskowy niemiecki. Po obu stronach jezdni zostaną ułożone chodniki, przyczem ma być zburzony mur strzelnicy, wobec przeniesienia strzelnicy na inny teren.

— **Układanie kostki kamiennej na ul. Niemieckiej.** W ubiegłym niedzielnym rozpoczęły się roboty przy budowie jezdni z kostki kamiennej na ul. Niemieckiej między ul. Żydowską a Ratuszem. Znajdująca się dotychczas tam jezdnia z t. zw. kocich łbów została już zniszczona. Obecnie prowadzone są roboty ziemne zmierzające do przygotowania nawierzchni do ułożenia kostki. W początkach przyszłego tygodnia rozpocznie prace specjalnie sprowadzona maszyna do ubijania gruntu. Całość robot na ul. Niemieckiej obliczona jest na przeciąg 3 tygodni.

— **1000 robotników zatrudnił zarząd miasta.** Przy robotach inwestycyjnych w mieście zatrudnionych jest około 1000 robotników, którzy pracują w ciągu 8 godzin z płacą dochodzącą do trzech ch zł. Wśród zatrudnionych jest kilku studentów i osób ze sfery inteligencji, którzy z braku pracy umysłowej podjęli się pracy fizycznej.

W sprawie robót publicznych w Wilnie.

Do Redakcji naszego pisma zgłosiła się grupa robotników zatrudnionych na robotach prowadzonych z zasiłku Funduszu Pracy ze skargą na kierownictwo robót.

Robotnicy uważają przedewszystkiem za niesłuszne, że opłata za pracę uiszczona jest nie całkowicie, za które wydawany jest chleb. Okazane nam przy tej sposobności 2 bochenki chleba okazały się zupełnie czerstwe. Robotnicy uważają, że za swą pracę powinni otrzymywać gotówkę, tak jak wszelcy inni pracownicy i nie mogą być zmuszani do brania czerstwego chleba.

Drugim zarzutem przeciw kierownictwu robót jest niedostatecznie zorganizowana ochrona bezpieczeństwa robotników podczas pracy. Jeden z robotników, pracujących przy ul. Artyleryjskiej, Andrzej Cało, inwalida wojsk polskich, doznał w trakcie pracy zmiążdżenia nogi przez wagonetkę, naładowaną ziemią. Podobno wypadki lżejsze i cięższe zdarzają się na tych robotach zbyt często.

W końcu robotnicy skarżą się, że jednym z kierowników robót na Antokoli jest jakiś roszjanin, który zbyt dowolnie rozporządza ludźmi, zatrudnionymi na robotach: jedni pracują po parę miesięcy, inni są zwalniani i pozbawieni pracy po tygodniu lub kilku dniach.

W sprawie tę należałoby jaknajprędzej wglądać.

przy ul. Artyleryjskiej, Andrzej Cało, inwalida wojsk polskich, doznał w trakcie pracy zmiążdżenia nogi przez wagonetkę, naładowaną ziemią. Podobno wypadki lżejsze i cięższe zdarzają się na tych robotach zbyt często.

W końcu robotnicy skarżą się, że jednym z kierowników robót na Antokoli jest jakiś roszjanin, który zbyt dowolnie rozporządza ludźmi, zatrudnionymi na robotach: jedni pracują po parę miesięcy, inni są zwalniani i pozbawieni pracy po tygodniu lub kilku dniach.

W sprawie tę należałoby jaknajprędzej wglądać.

Czy w bony jałmużnicze „Caritasu” już zaopatrzyles się?

Wszystkich członków i sympatyków prosimy o łaskawe przybycie na zebranie.

— **Rozdanie nagród w Sokole.** Zarząd Gniazda P. T. G. „Sokół” w Wilnie niniejszym uprzejmie prosi o przybycie na uroczyste rozdanie nagród za zawody strzeleckie, które się odbędą w dniu 31 maja r. b. o godz. 18.30 w lokalu Gniazda przy ul. Wileńskiej 10.

ODCZYTY.

— **Odyczyt w Stowarz. Techników.** Dnia 1 czerwca r.b. o godz. 19 w lokalu Stowarzyszenia Techników (Wileńska 33) odbędzie się odczyt p. ppłk. Alexandrowicza na temat „Zagrożenie lotnicze i jego wpływ na budownictwo i na rozplanowanie miast i osiedli”. Wstęp wolny i bezpłatny dla członków Stowarzyszenia Techników i wprowadzonych przez nich gości.

— **Zarząd Koła Wileńskiego Z. O. R.** podaje do wiadomości swych członków o ich rodzin, iż w środę, dnia 30 maja r.b., o godz. 18-iej odbędzie się w lokalu związkowym przy ul. Mickiewicza 22-a, m. 4 trzeci z kolei referat informacyjny z dziedziny samorządu miejskiego p. t. „Gospodarka Elektryczna i inwestycje i ceny za prąd”, który wygłosi kol. por. rez. inż. Głotman Juliusz — dyrektor elektrowni miejskiej. — O dalszych referatach nastąpią komunikaty w prasie.

TURYSTYKA.

— **Wycieczki w czerwcu.** Z dniem 1 czerwca do Wilna będą przybywały wycieczki szkolne z t. reu niemił wszystkich miast Polski. Również spodziewane jest przybycie kilku większych wycieczek młodzieżowych.

Pozatem wobec przyznania ulgi dla pielgrzymów, patników i zbiorowych wycieczek udających się do Wilna w celu złożenia holdu N. M. B. Ostrbramskiej należy przypuszczalnie liczny napływ pielgrzymów z innych miast.

W lipcu w związku z rocznicą oronacji obrazu Matki Boskiej Ostrbramskiej w Wilnie odbędzie się podobnie uroczystości z udziałem licznego duchowieństwa i biskupów diecezji pińskiej, łomżyńskiej, podlaskiej i wileńskiej.

DRUKARNIA

A. ZWIERZYŃSKIEGO

Przyjmuje zamówienie na wszelkie roboty drukarskie Broszury, tabele, zaproszenia i afisze oświadczenia, plakaty, bilety wizytowe. Ceny konkurencyjne. WILNO, MOSTOWA 1. TEL. 12-44

S P O R T

DZIS ZAWODY LEKKOATLETYCZNE.
Dzisiaj o godz. 17 odbędą się zawody lekkoatletyczne pod nazwą „eliminacje”. Zawody odbędą się na Piłomonicie.

Na starcie staną niewątpliwie wszyscy nasi najlepsi zawodnicy, którzy szykują się obecnie do szeregu meczów międzyokręgowych.

Piłkarze Wilna grają z Rygą.

Zostało ostatecznie już zdecydowane, że w najbliższą niedzielę, 3 czerwca, odbędzie się w Wilnie mecz piłkarski z reprezentacją Rygi.

Piłkarze Łotwy przyjeżdżają w swoim najlepszym składzie w sobotę wieczorem o godz. 23 min. 5.

Celem ułożenia silniejszego składu, który nie budziłby absolutnie żadnego zastrzeżenia, został wyznaczony na jutro mecz treningowy. Trening odbędzie się w czwartek o godz. 17 na stadionie przy ul. Werbowskiej.

Do drużyny A zostali wyznaczeni piłkarze: Rogoń, Kotłowski, Lepiarski, Wysocki, Bullosek, Godlewski Czesław, Okulowicz, Adamski, Zajdel, Godlewski Józef, Bartoszewicz.

Do drużyny B: Bartoszewicz, Gotlib, Hajdul, Nadel, Szwarz I, Szwarz II, Drag, Zbroja, Skowronski, Pawłowski i Naczulski.

Mecz ten odbędzie się bez udziału publiczności. Ostateczny skład drużyny ustalą po treningu komisja, złożona z mgr. Cocha, sierż. Olechowskiego i oczywiście kapitana sportowego M. Franka.

Mecz z Rygą rozpocznie się o godz. 16 min. 30.

Teatr i muzyka

— **Miejski Teatr Letni** w ogrodzie po Bernardyńskim. Dnia o godz. 8 m. 30 wiecz. w dalszym ciągu nowoczesna sztuka sowieckiego pisarza W. Szkwajkina p. t. „Cudze dziecko”.

— **Jutrzejša popołudniów:** w Teatrze Letnim. Jutro o godz. 4 popoł. dana będzie komedia współczesna J. Devala p. t. „Towariszcz”. Ceny propagandowe.

— **Najbliższa premiera** w Teatrze Letnim. W najbliższą sobotę odbędzie się premiera komedii Cl. Vautela i P. Vebera p. t. „Malżeństwo i jazzband”. Jest to satyra wymierzona przeciwko żonom, które małżeństwo traktują jako zabawę.

— **Popołudniówka świąteczna.** Jutro z powodu dnia świątecznego odbędzie się przedstawienie popołudniowe po cenach propagandowych. Widowisko wypełni efektowna operetka „Noc w San Sebastjano”. Początek o godz. 4 popoł.

— **Najbliższa premiera** w „Lutni”. Słynna operetka Granichstaedtzena „Orlow”, w reżyserii J. Tuwima, ukaże się w sobotę najbliższą z gościnnym występem świetnej śpiewaczki Janiny Kulczyckiej.

— **Teatr muzyczny „Lutnia”.** Dnia o godz. 11-ty pełna humoru i zabawnych sytuacji, barwna i melodyjna operetka Beratzky’ego „Noc w San Sebastjano”. Ceny propagandowe od 25 gr.

— **Teatr Objazdowy** — gra dziś w Kosowie, jutro w Berezie Kartuzkiej komedję Z. Geyera p. t. „Kobietka z eleganckiego świata”.

POLSKIE RADJO WILNO.
Środa, dnia 30 maja 1934 roku.
7.00: Muzyka. Dzień, por. 11.40: Przegł. prasy. 11.55: Wnace. Władysława Rysarda Straussa (Kom. meteor. 12.33: Wyj. z oper Verdiego (płyty). Dzień, por. 13.00: Wnace. Wład. eksp. i w. gosp. 15.20: „Muzyka sakastyczna” (płyty). 15.50: Program dla dzieci. 16.20: „W świetle ramy”. 16.35: Muzyka lekka. 17.30: „Poszukiwanie dróg rozwojowych” — odczyt. 17.50: „W 500-letnie rocznicę zgonu Władysława Jagiełły” — odczyt. 18.10: Koncert jagielloński. 18.40: Pogad. Wandy Dobaczewskiej. Codz. odc. pow. 19.20: „Jerzy Szarecki” — felj. Wiad. sport. Wil. kom. sport. Dzień, wiecz. „Myśli wybrane” 19.52: Koncert. 20.40: Transm. opery z Rzymu. „Wystawy i tęczystwo włoska” — felj. Kom. meteor. 23.45: Muzyka.

MOTOCYKLIŚCI OGNISKA ZWYCIEŻYLI.
W raidzie motocyklowym organizowanym przez siedecki klub sportowy Gryl brali udział członkowie wileńskiego Ogniska.

Wilanie odeśli szereg pięknych sukcesów, zwyciężając nie tylko indywidualnie, ale również i drużynowo. Indywidualnie wygrał p. Wielumoff na 300 cmt. motocyklu.

W drużynie Ogniska brali udział prócz Wielumoffa, Wolski, Sadowski, Kamiński i Niegłowicz.

Motocykliści z Białowieży przywieźli szereg cennyh, a pięknych nagród.

Komisarz w Związku Pływackim w Wilnie.

WARSZAWA (Pat). Polski Związek Pływacki zawiesił zarząd okręgowy wileńskiego, wyznaczając na komisarza Szyzkowskiego.

Mistrzostwo Warszawy w tenisie. **WARSZAWA (Pat).** Finałowy mecz o tenisowe mistrzostwo Warszawy, rozegrany na kortach WLTK między Wittmanem a Spychałą, zakończył się zwycięstwem Wittmana 10:8, 6:4 i 6:1. Wittman zatem zdobył mistrzostwo Warszawy w tenisie na rok 1934. W grze mieszanej zwyciężyła para Orzechowska — Małuczynski, bijąc parę Rudowska — Majewski 6:4 i 10:8.

Kajakami do Rygi.

RYGA (Pat). Odwiedził Rygę polski kajakowiec Stanisław Rischka z „Pogoni” lwowskiej. Rischka odbył podróż kajakami przez jeziorze braclawskie — rz. Druką — Dziśną — Dźwiną do morza.

Z ZA KOTAR STUDJO.

Dwa reportaże sportowe. W najbliższych czwartek wszystkie rozgłoszenie polskie transmitować będą fragmenty ciekawych meczów piłkarskich, które tego dnia rozegrane będą we Lwowie i w Warszawie. A mianowicie: o godz. 16.30 transmisja ze Lwowa meczu Wiedeń—Lwów, a o godz. 18.40 mecz Liga—Lipsk z Warszawy.

Sluchowisko dla dzieci. W zeroki świat. Oto częste, niemal codzienne marzenia młodocianych głów, którym roją się dalekie podróże, „pustynie i puszcze”, przygody bohaterów książkowych w dalekich egzotycznych krajach. Nie są to jednak wszystkie rodzaje marzeń. Są też tacy, a najczęściej takie, które marzą o modnej dziś bardzo karierze filmowej.

Sluchowisko radiowe w czwartek o godz. 16 opowie właśnie w wesoly i dowcipny sposób o przygodzie panią, która chciała zostać gwiazdą filmową.

Sluchowisko dla dorosłych. Tegoż dnia o godz. 18-iej radiostacja warszawska daje sluchowisko z życia cyrkowców p. t. „Numer dziesięć”, napisane przez G. Kobera, w tłumaczeniu radiofonijacji Józefa Langiera.

Akcja tyczy się za kulami cyrku, odslaniając ciężkie, twarde życie akrobatów i ich przywiązanie do karkołomnego zawodu. Sluchowisko to wykonywane było uprzednio przez kilkanaście rozgłoszeń zagranicznych z wielkim powodzeniem.

Chór Juranda.

W uroczonym programie świątecznym dnia 31 m. o godz. 18.47 wystąpi w radio znany i lubiany zespół piosenkarzy „Chór Juranda”, który na audycję radiową przygotował uroczony nowy repertuar.

KRONIKA POLICYJNA.

— **Młodocią złodzieje** na cmentarzu Rossa. Osmołowski Jadwidze (zauf. Kazimierzowski 11), podczas odnawiania mogiły na cmentarzu Rossa, skradziono torebkę damską, zawierającą 20 zł. w gotówce oraz inne drobne rzeczy, na ogólną sumę 131 zł. Ustalono, iż kradzież tej dokonał Martusiewicz Zygmunt, lat 15 (Koszarka Kolejowa na przejeździe brubrowskim), Konrad Antoni (Listopada 1/6), lat: 15 i Scipuriewicz Władysław (Listopada 2), lat 14.

Wolność i konieczność w dziejach.

(Dokończenie)

A teraz przejdźmy do samej książki, do jej istoty.

Jest to znowu zbiór artykułów, drukowanych w l. 1932 i 1933. Dmowski snuje tu dalsze konsekwencje z najciężniejszego jak się zdaje założenia, że świat, a zwłaszcza Europa, jest widownią coraz wyraźniejszej walki pomiędzy wciągającymi się w coraz silniejszy konflikt nacjonalizm i komunizm, którego patronem jest przedewszystkiem masoneria. Za zasadniczy dogmat nacjonalizmu uznaje Dmowski, że Mickiewiczem i Norwidem, połączając ich ciągłość dziejowej, co wyraża

„Społeczeństwo jest tem silniejszym, im silniejsza i jednolitsza są jego wzorzące się i utrwalające w licznych pokoleniach instynkty społeczne. Zanikanie tych tradycyjnych instynktów rozkłada siłę społeczeństwa i prowadzi do jego zniszczenia”.

„Czyż nie to samo mówi Mickiewicz: „Trzeba się uczuć członkiem Kościoła synem swego narodu, potomkiem odpowiedzialnym za wszystkich swych przodków, aby jakkolwiek było w dziejach wielkie święte, prawdziwe, znalazło w nas jako ziarno siewne, jako

żywność, jako siła”. Albo Norwid, gdy dowodzi: „Tylko przez tradycję wyróżniony jest majestat człowieka od zwierzęcia. A kto od sumienia historii się oderwie, dźwieje na wyspie oddalonej i powoli w zwierzę się zamienia”.

Dziwić się należy, że Dmowski nie zdaje sobie sprawy, że ideologia narodowa, że t. zw. ruch narodowy czyli polski nacjonalizm nie rozpoznał się dopiero z powstaniem Narodowej Demokracji, ale że ona sama jest najbardziej prawdziwym spadkiem bierczyną nacjonalizmu Mickiewicza, Słowackiego, przedewszystkiem zaś Norwida, do której to paranteli czas najwyższy jest już przyznać, a jakże to wzmożni samopoczucie dźwiejszego polskiego nacjonalizmu, jego godność i prawo do życia, dając mu równocześnie w ręce pierwszorzędny oręż w walce ze wszelkiego rodzaju usurpatorami, co pragną mu wydrzeć to jego pierworództwo.

Z założenia nacjonalizmu ze zdumiewającą logiką i przenikliwością wyprowadza Dmowski wnioski, które się ładu stręścić tak: (str. 429—430): „A) proces decentralizacji; prze-mysłowej świata, pociągający za sobą

upadek handlu międzynarodowego, musi prowadzić do stopniowej emancypacji narodów słabszych gospodarczo;

b) posuwający się naprzód upadek gospodarczy Anglii i Niemiec jest jednocześnie ich upadkiem finansowym i militarnym;

c) ruina handlu międzynarodowego i bankowości jest ruiną światowej potęgi żydostwa;

d) wreszcie za upadkiem handlu międzynarodowego musi iść upadek wielkiej organizacji międzynarodowej: masonerii; tem samem musi się zmniejszyć nacisk tej organizacji na życie Polski”.

Z tych czterech tez najgłębiej i najbardziej przekonywująco rozwija Dmowski część, dotyczącą żydów. To niewątpliwie najlepsza część jego książki. Nie narzy to bynajmniej, by niżej podpisany godził się na dziecinizm, ani na takie n. p. zwroty: wszystkie wnioski autora w tej „Choćby żydzi moralnie byli aniołami... sam fakt ich istnienia wśród nas jest dla nas zabójczy”.

(str. 309).

Tak pisać nie można, bo to boli: Anioł przecież to nie abstrakcja, ani barwna przenośnia, lecz najwyższa konkretność. Trzeba język nagiąć do pojęć społeczeństwa, dla którego się pisze — i stale o tem pamiętać! Gdyby żydzi byli aniołami, to oniby mieli rączki, a nie miały! W tem sek, że

moralnie stoją oni niżej od innych ludów!

A teraz jeszcze jeden zarzut zmuszony jestem postawić książce Dmowskiej. Oto nie znajduję w niej nigdzie pozytywnie wypowiedzianego wyzawa: wolność Tu niech czytelnik zwróci uwagę na tytuł tego artykułu. Historia poniekąd jest rzeczywistością produktem pewnych praw przepisanych jej przez Boga; przez Boga! bo trzeba powtórzyć za Norwidem: „Jużć Pan Bóg jest wszędzie, — w historii jednej miarby nie byc?” Ale nietylko przez t. zw. prawa Bóg działa w historii; ale także przez ludzi i przez narody.

Jaką drogą to oddziaływanie się odbywa?

Treść pokusy Chrystusowej (Mat. IV) polega właśnie na walce pomiędzy różnymi metodami oddziaływania na człowieka. Chrystus, a za nim chrześcijaństwo odrzuca zarówno przymus, jako też przemawianie do niższych instynktów w człowieku, polecając odwoływanie się do jego woli i wychowywanie jego do niej. Wiemy doskonale, że ani w rodzinie ani w szkole, ani w żadnej organizacji, tembardziej zaś w państwie wolność w pełni zrealizowana być nie może. Ale stąd nie wynika bynajmniej, aby ją należało zupełnie usunąć, bo to jest bądźco bądź najważniejszy z motorów aktywności człowieka, wydobywając z niego, a zwała

sza z ludzi najlepszych, najszlachetniejszych, najgłębsze pokłady twórczości których żadną inną siłą niepodobna wydoستاć. Przeciwnie, ci właśnie ludzie najlepsi oprą się wszelkiej innej metodzie oddziaływania, gdyż dla nich wolność — to jest powierzenie oddychała i bez niej nie widzą oni istotnej różnicy pomiędzy bolszewizmem n. p. a faszyzmem.

Niema takiej idei ani takiej świętości, któraby *a la longue* uprawniała zniesienie wolności. Przeciwnie niedawne to czasy, gdy w imię religijnej pełniano tyle nadużyć i nawet zbrodni, iż dziś widzimy, ile to szkody religijność przyniosła. Dla tych samych powodów z oburzeniem dziś patrzymy na analogiczne nadużycia w imię narodu pełnione, i jeśli Dmowski toleruje zbrodnię faszyzmu („Przeciwnicy jego nazwali to ograniczeniem wolności, bo w języku masonieckiego liberalizmu wolnością nazywa się nie tylko możliwość myślenia, wierzenia i życia, jak się komu podoba, ale pełna swoboda dla wszelkiej kanał”;

str. 252) — to my powiemy, że z dwojga złego wolność już swobodą dla kanał, niz pozbawienie jej człowieka szlachetnego który umie z niej obić właściwy użytek. Zresztą poza dochodzeniem sądomem niema żadnego uchwytnego proberza dla wyróżnienia „kanał”, a biada społeczeństwu, któremu wystarczają kry-

teria subiektywne dla sędzenia i osądzania kogokolwiek bądź. Chrześcijanin nie pyta czy lepiej tępić innych, czy samemu być tepionym (str. 467), ale czy lepiej popełnić zbrodnię, czy też być ofiarą. I nie ma ani chwili wahania! Bo jest chrześcijaninem!

Dużo polemiki znalazło się w tym artykule. Nie żaczy to bynajmniej, by książka Dmowskiego przedewszystkiem budziła sprzeciwy. Całkiem odwrotnie: ogromna część jej: wierzeń zyskuje, sądzę w każdym gorącym apiauz i przeszczepia się na pniu świadomości narodowej. Szkoda tylko, że autor zachował formę artykułów, gdyż w ten sposób myśl co kilka stron się rwie, prócz tego dość często spotykamy nieuchronne powtórzenia. Jak wszystko jednak, co pisze Dmowski, rzecz czyta się od deski do deski z niesłabnącem zajęciem.

Przypisek. We wczorajszym feljetonie w szpalcie III, w 27 czarnym drukiem: miast funkcja, ma być: **indukcja;** w szp. V, w 18: miast: **Sad,** ma być: **Sąd;** w szp. VI na początku opuszczona część wstępu: a wiersza: **umyte**

Kwiaty, co wchodzą na ranek

I tak się i t. d.

STANISŁAW CYWINSKI

Z KRAJU.

Aresztowanie niebezpiecznego znachora.

W gminie ostrowskiej we wsi Holynie aresztowano znachora Kamierzę Dubkę pod zarzutem spowodowania śmierci 49-letniej mieszkanki wsi Łusanka...

Sprzedanie dziewczyny za 2 morgi gruntu.

Na skutek skargi 17-letniej F. Makarewiczówny, mieszkanki wsi Gródek, gm. Janowskiej, aresztowano jej ojczyma, 40-letniego Stefanowicza Kazimierza...

Umysłowo - chora uduśiła dziecko swych chlebobdawców.

OSZMIANA. Mieszkaniec wsi Mur. Oszmiana, gm. połańskiej, Kuzmicki Protazy wyszedł z domu wraz z żoną, pozostawiając małą...

Pożar w pow. Mołodeczańskim.

MOŁODECZNO. We wsi Girdze, gm. krasnieńskiej, wybuchł pożar, skutkiem którego spaliły się domy mieszkalne, zabudowania gospodarcze...

Przeprowadzone dochodzenie ustaliło, iż Dubka miał pieszko trzystu pacjentów. Z funduszu, uzyskanych za leczenie, Dubka nabył dom i wybudował trzy budynki...

Obecnie poszkodowani oraz rodzina zmarłej domagają się odszkodowania, przyczem żądają zajęcia domu i budynków gospodarskich.

upływie kilku godzin powrócił do domu, stwierdził, iż córka jego, Marja, lat 4, nie żyje. Zachodzi podejrzenie, iż Daniszewska uduśiła córkę Kuźmickiego.

Podniesienie stanu sanitarnego pow. Dziśnieńskiego.

GLEBKIE (Pat). Naskutek zarządzenia władz powiatowych zostaje w bieżącym okresie zwiększona akcja, zmierzająca do podniesienia stanu sanitarnego i zdrowotnego powiatu.

Popieranie rolnictwa a Fundusz Pracy.

We wszystkich prasowych korespondencjach ze wsi czyta się ustawnie o kryzysie w rolnictwie. O niskich cenach, o podatkach nadmiernych, o komornikach i sekwestrach i t.d.

A teraz praktyka. Ustalimy najprzód kilka faktów. A więc przedewszystkiem to, że województwo Nowogródzkie pod względem żyta jest zawsze samowystarczalne, a w danej chwili rozporządza dość dużymi zapasami tego zboża.

Urzednicy z Pezetów dowiedzieli się, że urzednicy z Funduszu Pracy rozporządzają pewną gotówką. Pierwszorzędną okazją dla świata biurokratycznego do zrobienia ruchu i wykazania, że przecież „coś się robi”.

P.Z. (Państwowe Zakłady Przemysłowo-Zbożowe). Głównym jej zadaniem to interwencja zbożowa w tym jakoby duchu, żeby utrzymać na możliwym poziomie ceny zbóż.

Trzeci fakt. — Z pośród niezliczonej ilości „funduszy” państwowych istnieje i t. zw. „Fundusz Pracy”. Ma on zwałczać bezrobocie w ten sposób, że rozdzielony między poszczególne województwa i powiaty ma umożliwić prowadzenie robót publicznych.

No a co z tego wszystkiego wynika? Urzednicy z Pezetów dowiedzieli się, że urzednicy z Funduszu Pracy rozporządzają pewną gotówką.

Pezety sprzedały na województwo Nowogródzkie trzysta wagonów żyta Funduszowi Pracy za brzęcząca monetą. W ten sposób zrobił się między biurokratami „ruch”.

dział samorządem zapomogi nie gotówką, a żytem, przyczem jednak zabrakło mu śmiałości poieć wypłacić w naturze według ceny horendalnego kupna.

Dość tu trzeba, że prócz rolników i cała reszta ludności poniosła dotkliwie ciężki spodezwianny zastrzyk kilkudziesięciu conajmniej tysięcy na powiat, gdzie wołacie prawie nie widać gotówki, znacznie ożywiły życie gospodarcze, w ten zaś sposób potraktowany nietykło nie pomógł, ale przeciwnie zaszkodził.

Dość tu trzeba, że prócz rolników i cała reszta ludności poniosła dotkliwie ciężki spodezwianny zastrzyk kilkudziesięciu conajmniej tysięcy na powiat, gdzie wołacie prawie nie widać gotówki, znacznie ożywiły życie gospodarcze, w ten zaś sposób potraktowany nietykło nie pomógł, ale przeciwnie zaszkodził.

Dość tu trzeba, że prócz rolników i cała reszta ludności poniosła dotkliwie ciężki spodezwianny zastrzyk kilkudziesięciu conajmniej tysięcy na powiat, gdzie wołacie prawie nie widać gotówki, znacznie ożywiły życie gospodarcze, w ten zaś sposób potraktowany nietykło nie pomógł, ale przeciwnie zaszkodził.

Dość tu trzeba, że prócz rolników i cała reszta ludności poniosła dotkliwie ciężki spodezwianny zastrzyk kilkudziesięciu conajmniej tysięcy na powiat, gdzie wołacie prawie nie widać gotówki, znacznie ożywiły życie gospodarcze, w ten zaś sposób potraktowany nietykło nie pomógł, ale przeciwnie zaszkodził.

Dość tu trzeba, że prócz rolników i cała reszta ludności poniosła dotkliwie ciężki spodezwianny zastrzyk kilkudziesięciu conajmniej tysięcy na powiat, gdzie wołacie prawie nie widać gotówki, znacznie ożywiły życie gospodarcze, w ten zaś sposób potraktowany nietykło nie pomógł, ale przeciwnie zaszkodził.

mówi, co o tem wszystkiem myśli. Podobny drugi przykład kompletnego chaosu w polityce rolnej mógł przytoczyć:

Oto właściciele gorzelni w ubiegłej kampanii zimowej otrzymali bardzo małe kontyngenty, gdyż jak wiadomo, konsumpcja spirytusu z powodu ogólnego kryzysu ciągle maleje.

Dość tu trzeba, że prócz rolników i cała reszta ludności poniosła dotkliwie ciężki spodezwianny zastrzyk kilkudziesięciu conajmniej tysięcy na powiat, gdzie wołacie prawie nie widać gotówki, znacznie ożywiły życie gospodarcze, w ten zaś sposób potraktowany nietykło nie pomógł, ale przeciwnie zaszkodził.

Dość tu trzeba, że prócz rolników i cała reszta ludności poniosła dotkliwie ciężki spodezwianny zastrzyk kilkudziesięciu conajmniej tysięcy na powiat, gdzie wołacie prawie nie widać gotówki, znacznie ożywiły życie gospodarcze, w ten zaś sposób potraktowany nietykło nie pomógł, ale przeciwnie zaszkodził.

Zygmunt Domański.

Głędza.

WARSAWA (Pat). Przedgłędza. Dolar 5.28. Dolar złoty 8.90. Rubel 4.60 1/2. Piątka, 4.61 1/2 za dziesiątki. Czerwiec 1,20. Pożyczka budowlana 44.75. Inwestycje 113.25. Stabilizacyjna 67.50. Dillonowskie 86.50. Śląska 68. Warszawska 66.25.

Sala do wynajęcia

na odczyty i zebrania Orzeszkowej 11 od 11—3 i od 6—8 wiecz.

KINO-REWJA „COLOSSEUM” OSTROBRAMSKA 5. Tragedja Kochanków. Realizacja króla reżyserów JOE MAY.

„Wschód Słońca”. (JANET GAYNOR I GEORGE OBRIEN) Reż. genjelaego F. W. Murnau'a.

RENDEZ-VOUS W WIEDNIU. To—wielki romantyczny film, pełny życia, czarownym i ujmującym tonażem.

„Nie Jestem Aniołem”. Mężczyźni za nią szaleją. Kobiety uwielbiają lub nienawidzą. Ale Nikt nie może pozostać obojętnym gdy ukośnie się na ekranie najmodniejsza kobieta, o której mówią dziś w największej swej kreacji p. t.

HANKA (OCZY CZARNE). DZIŚ PREMIERA SZTANDAROWEGO FILMU POLSKIEGO. W rol. gl. INA BEMITA KAMINSKA na czele. Zywiołowe tańce i olesni cygańskie.

„BŁĘDY i SZALEŃSTWA”. DZIŚ TYLKO U NAS. Dramat poruszający najbardziej drażliwe raga niemieckiego p. t. „MIŁOSTKI BALETNICZY”.

Fabrykanci złota. Przekład autoryzowany z francuskiego ROZDZIAŁ XI. Pulapka. Były notariusz ciągnął teraz za sobą dziennikarza przez park.

WAŻNE DLA PANI SŁOWA... Puder Abarid. Ten ulubiony puder, produkowany według ostatnich zdobyczy wiedzy kosmetycznej.

Mieszkania i pokoje. Kupno Sprzedaż. PRACA. RÓŻNE. Inteligentna panienka pracująca, dobrze pisząca, poszukuje jakiegokolwiek pracy odpowiedzialnej.

DRUSKIENKI. Wille „Jasna”, ul. Dr. E. Lewickiej 10, wieś. J. Korolec, gruntownie odnowiona, ebek kapieci słoneczno-powietrznych i lesu sosnowego.

OGŁOSZENIA. do „Dziennika Wileńskiego” i do innych pism po ocaach bardzo tanich załatwia Biuro Reklamowe St. Grabowskiego.

Polecam ekspedientkę wyspecjalizowaną w prowadzeniu wszelkich operatyw hurtu.

Poszukuję posady ochmistrzyni lub gospodyni na wieś. Zaem się na gospodarstwie, kuchni, hodowlę drobiu i mleczarstwie.

DRUKI PILNE. BILETY WIZYTOWE ZAPROSZENIA BROSZURY AFISZE. WYKONAWA DRUKARNIA A. ZWIERZYŃSKIEGO.

było rozróżnić kilka głosów męskich, ale nie dochodziło ani jedno słowo. Potem głosy osłabły, jakby oddalając się i zapanowała znowu cisza. Jeszcze pięć dobrych minut obydwa stali w milczeniu, tłumiąc oddech.